

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства соціальної політики України
до проекту Закону України „Про статус осіб, які сприяли захисту
Батьківщини, та осіб, постраждалих внаслідок збройних конфліктів”,
внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України
Василенко Л. В. та іншими

реєстр. № 3408 від 29.04.2020
(перше читання)

1. Законопроект не підтримується.

2. Законопроектом передбачається встановлення окремих статусів із наданням відповідних посвідчень цивільним особам, які сприяли захисту Батьківщини, та особам, які постраждали внаслідок збройних конфліктів, але не брали участі в них безпосередньо.

Особами, які сприяли захисту Батьківщини, пропонується вважати, зокрема, осіб, які залучалися операторами протимінної діяльності до виконання заходів у сфері протимінної діяльності відповідно до Закону України „Про протимінну діяльність в Україні” і проводили розмінування на території проведення антитерористичної операції та (або) залучалися до забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів. Для цих осіб передбачаються, зокрема, такі пільги: 50-відсоткова знижка плати за житлово-комунальні послуги; 50-відсоткова знижка вартості твердого та рідкого пічного побутового палива; додаткові пільги у вигляді разової державної цільової підтримки на придбання житла для осіб, які потребують поліпшення житлових умов, пільгового іпотечного житлового кредиту за рахунок коштів державного бюджету; надання путівок до санаторно-курортних закладів та закладів відпочинку дружині (чоловіку) та неповнолітнім дітям цих осіб.

Варто зазначити, що на сьогодні особи, які брали участь у розмінуванні (траленні бойових мін) відповідно до Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (далі – Закон), вважаються учасниками бойових дій. При цьому їм надано право на: 75-відсоткову знижку з оплати житлово-комунальних послуг, безкоштовне забезпечення житлом, медичні, освітні послуги та санаторно-курортне лікування.

Крім того, статус осіб, які сприяли захисту Батьківщини, а також надання 50-відсоткової знижки плати за житлово-комунальні послуги, вартості твердого палива і скрапленого газу законопроектом пропонується встановлювати військовим капеланам і медичним працівникам.

Відповідно до пункту 19 статті 6 Закону до учасників бойових дій віднесено, зокрема, медичних працівників, які займають посади військовослужбовців чи осіб рядового і начальницького складу утворених відповідно до законодавства України військових формувань.

Також законопроектом пропонується вважати особами, які сприяли захисту Батьківщини, окремі категорії осіб, які Законом визначаються як учасники війни. Для зазначеної категорії осіб законопроектом не передбачено надання медичних послуг та санаторно-курортного забезпечення, на які мають право особи, визначені Законом як учасники війни. У разі прийняття законопроекту передбачений чинним законодавством обсяг пільг буде значно звужено.

Водночас зазначаємо, що згідно із законопроектом до осіб, які мають право на пільги, не включено тих, які відповідно до Закону є учасниками бойових дій, зокрема: особи, які брали участь у траленні бойових мін; колишні бійці винищувальних батальйонів; військовослужбовці та особи начальницького і рядового складу органів МВС та КДБ колишнього Союзу РСР, які в період Другої світової війни проходили службу в містах, участь в обороні яких зараховується до вислуги років для призначення пенсії на пільгових умовах, встановлених для військовослужбовців частин діючої армії; вихованці полків і юнги до досягнення ними повноліття; працівники сфери культурного обслуговування фронтів; особи, нагороджені медалями „За оборону Ленінграда”, „Жителю блокадного Ленінграда”, „За оборону Севастополя”; військовозобов'язані, які призивалися на навчальні збори і направлялися до Афганістану в період ведення там бойових дій; військовослужбовці, які забезпечували бойову діяльність військ в Афганістані; військовослужбовці та цивільні особи, які брали безпосередню участь у відбиванні ворожих пал'отів, ліквідації наслідків бомбардувань та артилерійських обстрілів, що здійснювалися спеціально сформованими частинами; члени екіпажів кораблів, катерів, суден забезпечення, літаків та вертольотів, особи, які, перебуваючи на борту кораблів, катерів, суден забезпечення, літаків (вертольотів) Збройних Сил України, Державної прикордонної служби України та Національної гвардії України, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, виконували бойове (службове) завдання із захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з військовими формуваннями інших держав і незаконними збройними формуваннями.

У разі прийняття законопроекту зазначені категорії осіб будуть позбавлені права на пільги, передбачені Законом, що не узгоджується з вимогами статті 22 Конституції України, відповідно до якої при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав.

Розробниками законопроекту зазначено, що реалізація його положень не потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету.

Однак з огляду на запропоноване законопроектом установлення статусів і, відповідно, розширення кола осіб, яким пропонується надавати пільги, реалізація законопроекту потребуватиме значних додаткових видатків з державного бюджету.

При цьому розрахунків щодо кількості осіб, зокрема, медичних працівників, які були залучені до забезпечення проведення антитерористичної операції, розробником не надано, тому неможливо провести розрахунки щодо

надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу.

Також потрібно зазначити, що у зв'язку з першочерговою необхідністю забезпечення своєчасним фінансуванням уже прийнятих рішень щодо соціального захисту населення недоцільно приймати законопроекти, які призводять до збільшення видаткової частини державного бюджету. Питання розширення обсягу існуючих пільг має вирішуватись комплексно з урахуванням соціальної спрямованості політики Уряду та фінансових можливостей державного бюджету.

Міністр

 М. Лазєбна

___ 2020 р.

